

Polismyndigheten
Polisregion Syd

Möte i regionpolisråd Syd

Datum för mötet	Klockan	Plats
Den 21 juni 2022	13.00-16.00	Kristianstad

Kallade

Maria Ixcot Nilsson (s)
Magnus Pettersson (s)
Lena Wallentheim (s)
Joakim Pohlman (s)
Daniel Jönsson Lyckestam (m)
Jan R Andersson (m)
Katarina Brännström (m)
Nicolas Westrup (sd)
Marlen Ottesen (sd)
Johan Wifralius (sd)
Christina Davidson (c)
Hedvig Åkesson (kd)
Momodou Malcolm Jallow (v)
Pierre Månsson (l)
Eva-Lena Ulvsfält (mp)

Närvarande

Lena Wallentheim (s)
Joakim Pohlman (s)
Daniel Jönsson Lyckestam (m)
Eva-Lena Ulvsfält (mp)
Marlen Ottesen (sd)
Johan Wifralius (sd)
Christina Davidson (c)
Hedvig Åkesson (kd)
Pierre Månsson (l)

Övriga närvarande

Susanne Hagström Rosenqvist
Jarl Holmström
Per Wadhed
Malin Leo Leander
Mats Karlsson
Viveka Smidwall
Caroline Aspinge
Per Olof Søyseth
Maya Forstenius
Linda Anderberg Karlsson
Jenny Ström

1 **Fastställande av dagordning, val av justeringsman och föregående protokoll**

Jarl Holmström hälsade de närvarande välkomna. Därefter gav regionens nya regionpolischef, Susanne Hagström Rosenkvist en presentation av sig själv. Susanne kommer formellt att tillträda tjänsten den 1 juli 2022. Till justeringsman utsågs Joakim Pohlman (s). Inga frågor eller synpunkter framfördes om föregående mötesprotokoll.

2 **Regionpolischefen informerar och operativ lägesbild**

Jarl Holmström inledde punkten med att övergripande informera om pågående särskilda händelser (SH). Han informerade också att en fördjupning för SH Val 2022 kommer att presenteras senare under mötet och att den då har inriktning mot den så kallade påsk händelsen.

Skjutningar och sprängningar har en negativ trend och nationellt har det hittills skett 173 skjutningar under 2022. Vid samma tidpunkt förra året var antalet 121. Dödstalet har också stigit. I år har 33 personer avlidit och förra året var det 17 personer. Andelen skjutningar är som högst i regionerna Stockholm, Väst och Syd. Skjutningarna anses utgöra en form av samhällsfenomen där kriminella personer anammar handlingsättet i sin närmiljö. Den underliggande hotbilden bedöms vara densamma för regionerna som har hög andel skjutningar. Region Väst har emellertid varit mer framgångsrik när det gäller underrättelsearbetet och ett utbyte mellan regionerna kommer att ske för att kartlägga vilka pusselbitar som gett framgång och för att gemensamt förädla metoder.

Polismyndigheten har påbörjat implementeringen av krigsorganisation. Chefer analyserar just nu vilka åtgärder som ska vidtas inom sitt område för att verksamheten ska kunna fungera under krig. Det finns även arbetsgrupper som arbetar med att ta fram vilken utbildning och utrustning som krävs för att poliser ska klara av sina uppdrag i höjd beredskap och krig. I region Syd pågår också ett särskilt projekt som syftar till att pröva framtagna planer för krigsorganisation.

Susanne Hagström Rosenkvist informerade om passverksamheten. Hon berättade att hon har varit kommenderingschef i den regionala SH Pass och att hon nyligen har lämnat den rollen med anledning av tillträde som regionpolischef. Susanne

återgav därefter bakgrunden till situationen, att det hade byggts upp en stor skuld av utgångna pass under pandemin och när restriktionerna togs bort medförde det en mycket hög efterfrågan på nya pass. Polisen har gjort stora insatser för att möta efterfrågan men har inte lyckats fullt ut. Lägesbilden just nu är att pass-tiderna är relativt goda men att det istället finns bekymmer med produktionen av pass. Detta gör att den totala handläggningstiden för pass fortsatt är lång. Rådet som ges är att ansöka om nationellt id-kort eller provisoriskt pass när det är tillämpligt.

Regionen är i ett skifte där vi introducerar och handleder nyrekryterade till passverksamheten och visstidplacerade återgår till sina ordinarie arbetsuppgifter. Detta påverkar tillgängligheten i viss omfattning men överlag har den ökat. Förbättringar i passverksamheten har skett genom utökade öppettider på helger och kvällar. Även införandet av skilda köer vid biometristationerna (passtolpar) för beställning och utlämning har gett bra effekt. De skilda köerna ger kortare väntetid för kunden att lämna sin ansökan. Ledamöterna ställde fråga om hur lång den totala handläggningstiden är och svaret som lämnades var att i rådande situation tar det i genomsnitt mellan 20–30 arbetsdagar för att få sitt nya pass sedan ansökan lämnats till polisen.

Joakim Pohlman (S) hade dagen innan mötet skickat en skrivelse via e-post till regionpolisrådet och som föredrogs av honom vid mötet. Ärendet gällde passverksamheten i Älmhult. Ett skriftligt svar på synpunkter och önskemål kommer att lämnas av polisområde Kalmar Kronoberg till Joakim. Svaret kommer också att återges på kommande möte.

Christina Davidson (c) ställde en fråga om nationella förstärkningars påverkan på regionens förmåga att omhänderta brott i lokalområdet. Hon beskrev också upplevda konsekvenser av resursförflyttningarna till Stockholm för sitt område. Ett svar med generell beskrivning kommer att presenteras på kommande möte.

3 Arbetskraftscenter

Per Wadhed och Malin Leo Leander från sekretariatet för myndighetssamverkan på nationella operativa avdelningen informerade om uppbyggnaden av arbetskraftscenter (AKC).

Att bekämpa arbetslivskriminalitet är ett regeringsuppdrag från 2018 som sedan har utvecklats och kompletterats. Uppdraget innebär att polisen ska inrätta regionala arbetskraftscentra och samlokalisera dessa med befintliga regionala underrättelsecenter inom satsningen mot organiserad brottslighet. Det avser bekämpning av kriminalitet i

näringsverksamheter som metodisk utnyttjar systemen, hänsynslöst utnyttjar arbetskraft och undanhåller stora ekonomiska summor från samhället. De identifierade riskbranscherna är bygg, restaurang, transport, städ, vård och omsorg samt sociala tjänster.

Malin gav exempel på byggbranschens specifika utmaningar, dels utifrån branchens brottsliga verksamhet och dels utifrån arbetskraften. Det är utmaningar inom områdena arbetskraftsinvandring och männoskoexploatering men det finns också hög kringbrottslighet.

Mats Karlsson informerade om arbetet som pågår i region Syd för att inrätta AKC. Han beskrev bland annat den samverkansstruktur som finns för organiserad brottslighet respektive arbetslivskriminalitet och hur den gemensamma målgruppen kan ramas in. Mats informerade också om lagstiftning, lag om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet (2016:774) samt offentlighets- och sekretesslag (2009:400). Dessa lagstiftningar påverkar förutsättningarna för utbytet av information mellan insatserna.

4 Särskilda utredningar

Viveka Smidwall presenterade sig kort innan hon lämnade information om särskilda utredningar (SU). Viveka är ny chef för utredningsenhet Malmö och efterträder Stina Karlgund som har gått i pension under våren.

Inom ramen för SU:s verksamhet upprättades det under perioden 1 april till 31 maj 2022 totalt 1057 anmälningar. Av dessa rörde 241 anmälningar polisanställda i region Syd. Detta motsvarar 23 procent av alla anmälningar i landet under perioden.

I 47 av ärendena inleddes förundersökning, vilket motsvarar 20 procent av det inkomna antalet anmälningar i regionen. Ärenden med inledd förundersökning hade följande fördelning per polisområde. Det var 2 ärenden i Kalmar Kronoberg, 14 ärenden i nordvästra Skåne, 19 ärenden i Malmö, 6 ärenden i södra Skåne samt 6 ärenden i Blekinge nordöstra Skåne. Under perioden har 61 ärenden avslutats vid utredningsenheten i Malmö och av dessa har 54 ärenden lagts ner och delgivits vid utskottsmöte. Vidare har det inte inletts förundersökning för 2 ärenden och 7 ärenden har gått till åtal.

Viveka informerade också om att utredningen av händelsen där konstnären Lars Vilks och två poliser omkom är avslutad och att den inte påvisar brott. Hon återgav även en aktuell dom från Lunds tingsrätt som gällde två poliser som döms till fängelse

för hemfridsbrott och falsk angivelse vid ingripande av en man bosatt i Landskrona. Rättegången har fått stor medial uppmärksamhet. Båda poliserna kommer att skiljas från sin anställning.

5 Information från nationella insynsrådet

Joakim Pohlman (s) återkopplade från nationella insynsrådet.

Rikspolischefen informerade om krigsorganisationen och om förhöjd beredskap, vilket kan vara antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. I Sverige finns 60 beredskapsmyndigheter varav Polisen är en och polisanställda har krigsplacerats i början av året. Om vårt land är i krig råder högsta beredskap och för anställda inom polismyndigheten innebär det kortfattat att den som är krigsplacerad ska inställa sig på sin arbetsplats. Ett antal lagar träder då också i kraft och som ger samhället extra befogenheter för att stärka landets samlade försvarsförmåga.

Det lämnades information om situationen i Ukraina och för flyktingar från området. Människohandel har ökat och fler kvinnor utnyttjas också i trafficking. Det sker kontinuerligt arbete med att samla in data för att kunna utreda krigsbrott och som bevis i framtida rättegångar.

Joakim återgav kort också information för klimatkonferensen i Stockholm och om påsk händelserna. Regionpolischefen ger konferenser med frågestund för journalister var 14 dag. Detta för att möta det mediala behovet av information.

En punkt på mötet hade behandlat tystnadskultur och att rikspolischefen vid sina besök uppmärksammat att det pratas om tystnadskultur. Enbart av att det nämns så kan man konstatera att det existerar och myndigheten gör ett aktivt arbete för att motverka detta. Bland annat har en visslarblåsfunktion inrättats den 1 juni.

Det hade också lämnats information om åtgärder i SH Pass samt getts beskrivning för det ökande antalet skjutningar och olika åtgärder för att bryta den trenden. Det sker exempelvis samverkan med andra samhällsaktörer för att minska brottsvinsten och för att minska nyrekrytering till de kriminella gängerna. En stor inkomstkälla till gängens verksamhet är försäljning av narkotika och förvaltningsinstitut, som exempelvis banker, kommer framöver att få utökad skyldighet att stoppa bedrägeri och flöde av tillgångar som härstammar från brottslig verksamhet.

Det lämnades också statistik för antalet antagna till polisutbildningen och myndighetens prognos för att nå tillväxtmålen 2024. Det hade förts diskussion på nationella insynsrådet om att

testerna i antagningsprocessen till polishögskolan hade blivit enklare. Förtydligande gjordes på regionpolisrådet om att antagningskraven inte har sänkts utan att de har ändrats och anpassats för att motsvara den nuvarande nivån av sökande, en s.k. normgrupp.

7 **Polisen i media**

Maya Forstenius inledde med att övergripande presentera de händelser som under de senaste veckorna uppmärksammats i media. Under vecka 21 inträffade ett mord i Kalmar vilket har spätt på medierapporteringen om våldsvågen i Kalmar, både nationellt och i region Syd. Oskarshamn har haft ett misstänkt knivmord i vecka 18 och i Kristianstad inträffade en händelse med dödlig utgång i vecka 23. Samtliga dessa händelser har uppmärksammats i samband med diskussionen om dödligt våld i Sverige.

Passverksamheten fortsätter att generera artiklar även om väntetiderna har minskat för att lämna en ansökan och att antalet tillgängliga passtider under perioden har gått från 5 000 tider till över 20 000 lediga tider i början av juni. Det som uppmärksammas medialt nu är det ökade trycket på att få provisoriska pass och att dessa endast kan handläggas 72 timmar innan avresa. Det har fört med sig långa köer utanför passexpeditioner som handlägger provisoriska pass.

Det har funnits flera artiklar om att åklagaren fattat beslut om att lägga ner förundersökningen för trafikolyckan utanför Markaryd den 3 oktober förra året. I olyckan omkom konstnären Lars Vilks och två poliser från personskyddsgruppen i region Syd.

Avslutningsvis gavs en blick in i framtiden. Om trenden med skottlossningar och andra våldsbrott fortsätter kommer debatten om kriminalpolitik och polisens förmåga troligen bli en stor fråga i media under sommaren och inför höstens val. Även andra händelser kopplade till valet i september förväntas få medial uppmärksamhet och med visst fokus på polisen. Passproblematiken och polisens åtgärder för att lösa situationen kommer sannolikt också framöver att ha medialt intresse.

8 **Särskild händelse - val 2022**

Per Olof Søyseth informerade om polisens arbete kring valrörelsen 2022 och började med att visa hur en organisationsstruktur ser ut för en sådan särskild händelse. Vidare presenterades statistik för antalet sammankomster som har koppling till valet och beskrivning för valrelaterade brott. De som har högre risk

70

att utsättas för våld, hot eller trakasserier som kan utgöra demokratibrott är yngre förtroendevalda, heltidspolitiker och ordförande i de olika nämnderna och då särskilt kvinnor.

Det är demokrati- och hatbrottsgrupperna i regionerna Stockholm, Väst och Syd som utreder brott mot förtroendevalda. Och brottsoffer- och personsäkerhetssektionen (BOPS) har uppdraget att vidta stöd- och skyddsåtgärder vid behov. Skyddsåtgärder kan innebära larmtelefon, bevakning, skyddade personuppgifter, byte av bostad och kontaktförbud. BOPS ansvarar även för kontakten med mediehusen i respektive region. Kommunpolis är kontaktytan mot kommunerna och de arbetar med samverkan och brottsförebyggande åtgärder. Även arbetsgivare, i de fall förtroendevalda har en sådan, har ansvar för att vidta säkerhetsåtgärder. De ska exempelvis se till att polisen kontaktas och att det lämnas in en anmälan.

Per Olof informerade och visade också filmklipp från upplöpan som skedde i samband med Rasmus Paludans sammankomster under våren.

9 Uppföljning av brott i nära relation

Caroline Aspinge gav information om polismyndighetens satsning mot särskilt utsatta brottsoffer (SUB) och presenterade resultatet av satsningen i region Syd.

Satsningen avsåg brottskategorierna brott i nära relation, våldtäkt, våldsbrott respektive sexualbrott mot barn. Bakgrunden till den särskilda satsningen var att ärenden i brottskategorierna hade ökat kraftigt och att få ärenden ledde till åtal. Satsningen har bestått av tre delar; implementering av metodstöd, tidig beviskring samt en resursförstärkning. Det har också skett en nationell uppföljning enligt en särskild modell som ursprungligen är framtagen i region Syd.

Verksamhetsområdet har genom insatsen resursförstärkts med 62 årsarbetskrafter. För att utveckla förmågan till tidig beviskring har regionen exempelvis genomfört verksamhetsanalyser i utredningsjouren samt för områdena grova brott och brott i nära relation. Det har skett en renodling av jourförundersökningsledare och inrättande av stationsbefäl. Det har också tagits fram ett regionalt styrdokument och bildats en regional styrgrupp som har fokus på metod, rekrytering, samverkan, uppföljning, kultur och evidens.

Det har funnits flera utmaningar i implementeringen och förbättringsarbetet. Till exempel har den omfattande rekryteringen och introduktionen av nyanställda tagit stor kraft ifrån

verksamheten. Det har under perioden också tillkommit ny lagstiftning, barnfridsbrott. Annan försvårande omständighet har varit avsaknad av it system för uppföljning.

Insatsens effekter har inte följts upp i särskild ordning men generellt kan konstateras att den har genererat fler utredare. Däremot har inte utredningsresultatet förbättrats i önskad utsträckning. Andra effekter som kan kopplas till insatsen är ökad fokus på brottsoffren och en mer jämställd brottsbekämpning. Den nationella uppföljningen har bidragit till en mer enhetlig lägesbild i myndigheten.

10 Nästa möte och avslutning

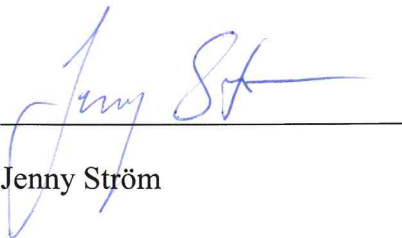
Nästa möte kommer att vara den 27 september 2022.

Diskussion fördes om förbättringsförslag till kommande möten. Det framfördes att viss statistik med fördel enbart kan lämnas skriftligt, exempelvis statistiken för särskilda utredningar. Andra önskemål var att presentationsmaterial till mötena skulle skickas ut innan mötet för möjligheten att kunna förbereda sig bättre. Kommande förslag på studiebesök var polisutbildningen i Malmö och gränspolisenheten i Malmö.

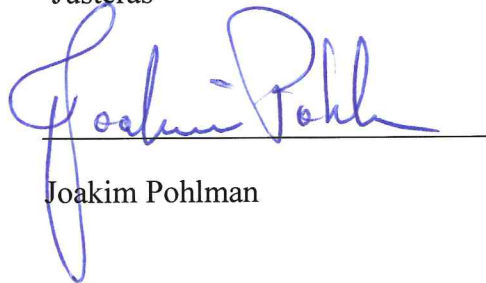
Jarl Holmström avslutade mötet, tackade de närvarande och önskade samtliga en trevlig sommar.

Vid protokollet:

Justeras

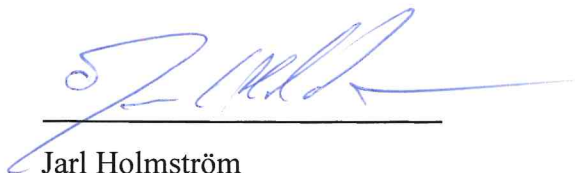

Jenny Ström

Joakim Pohlman

Ordförande

Jarl Holmström

